

W zatrważającym tempie wzrasta liczba prób samobójczych osób do 18. roku życia. Mniej dynamicznie zmienia się liczba prób zakończonych śmiercią. Wskazuje to na coraz większe problemy psychologiczne i emocjonalne młodych ludzi. Niezbędne są szkolenia, które mają uczyć pedagogów i rodziców, jak rozpoznać kryzys emocjonalny u dzieci, jak pomóc dziecku z problemami i jak reagować w razie nastąpienia próby samobójczej. Skuteczne działanie wymaga współpracy rodziców i nauczycieli.

W 2021 roku na swoje życie targnęło się 1496 dzieci i nastolatków poniżej 18. roku życia, a 127 tych prób okazało się skutecznymi. W stosunku do roku poprzedniego oznaczało to wzrost odpowiednio o 77 proc. i 19 proc. Szczególnie duży wzrost odnotowano w przypadku prób samobójczych dziewcząt; w 2021 roku było ich przeszło dwa razy tyle, co rok wcześniej. W przypadku chłopców liczba ta wyniosła tylko 410, ale zdecydowanie więcej prób samobójczych w ich wypadku zakończyło się śmiercią. Dla porównania jeszcze w 2012 roku prób samobójczych było tylko 152, a w 2023 – już 1994. Liczba samobójczych śmierci nie zmieniła się tak drastycznie: w ostatniej dekadzie wahała się między 100 a 150. To pokazuje, że próba samobójcza może być wołaniem o pomoc. Przyczyny podjęcia tak desperackiego kroku mogą być różne, istnieją jednak symptomy, po których można rozpoznać, że dziecko do takiej decyzji dojrzeva. Szczególną rolę mogą tu odegrać szkoły i nauczyciele, którzy obserwują uczniów i mają możliwość zauważenia zmian w ich zachowaniu.

Autorzy projektu Życie warte jest rozmowy wraz z Fundacją Adamed stworzyli program Wspierająca Szkoła, który ma zapobiegać zachowaniom samobójczym wśród dzieci i młodzieży. Już jego pilotaż pokazał, że zapotrzebowanie na pogłębienie wiedzy z zakresu pierwszej pomocy emocjonalnej, jak i zauważenia kryzysu dziecka, ale także wsparcia ucznia po próbie samobójczej w szkole jest bardzo duże. W tej ostatniej sytuacji chodzi m.in. o zapobieżenie efektowi Wertera, czyli naśladownictwa przez innych młodych ludzi.

Podstawą programu jest współpraca między nauczycielami i rodzicami. Zakłada on przede wszystkim bezpłatne szkolenia dla nauczycieli, dzięki którym poszerzą swoją kompetencję dotyczącą zapobiegania samobójstwom, ale także pomocy w kryzysie młodym ludziom. Ważnym aspektem są spotkania edukacyjne dla rodziców oraz możliwość indywidualnych konsultacji, zarówno dla nauczycieli, jak i rodziców, a także wypracowanie procedury kryzysowej, do której dochodzi w momencie, kiedy pojawia się próba samobójcza lub kryzys dziecka. Szkoła musi wtedy wiedzieć, jak odpowiednio zareagować.

Źródło: Newseria